

Stiftelsen Lovdata

Årsmelding 2006

Lovdata er Norges sentrale leverandør av rettslig informasjon

På Lovdatas nettsted www.lovdata.no ligger viktige og sentrale rettskilder gratis tilgjengelig. Informasjonen omfatter lover og forskrifter - som til sammen bestemmer borgernes rettigheter og plikter - samt nye avgjørelser fra Høyesterett, lagmannsrettene og Menneskerettsdomstolen i Strasbourg. Nettstedet har mellom to og tre millioner oppslag i måneden, og svært mange andre nettsteder benytter lenker til Lovdatas startside eller direkte til en lov eller forskrift. Lovdata tilbyr også systemer for advokater og jurister - med avanserte søke- og fremfinningsmuligheter spesielt tilpasset profesjonelle brukere. Disse systemene finnes både i web- og DVD/CD-versjoner. Lovdata har en sentral rolle i forvaltningen av regelverk, blant annet ved å bidra til utgivelsen av *Norsk Lovtidend* og ved en kontinuerlig konsolidering av lover og forskrifter, dvs. innarbeiding av endringer i hele det norske regelverket.

Lovdatas organisering og formål

Lovdata er en privat stiftelse som har som formål å etablere og drive rettslige informasjonssystemer. Lovdatas vedtekter pålegger stiftelsen å drive etter forretningsmessige prinsipper, og den driver uten subsidier fra det offentlige. I Lovdatas styre sitter representanter for Justisdepartementet, Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo, Stortinget, Den Norske Advokatforening og Den Norske Dommerforening. Lovdata har en solid forankring i såvel sentrale, offentlige institusjoner som i det private næringsliv.

Lovdatas samarbeidspartnere

Lovdata samarbeider med Høyesterett og lagmannsrettene om elektronisk publisering av rettsavgjørelser, også avgjørelser som ikke blir publisert på annen måte. Lovdata bidrar også til publisering av konvensjonelle trykksaker som *Norges Lover*, *Overenskomster med fremmede stater* og *Cappelens særtrykk*. Lovdata har utstrakt kontakt med de juridiske fakultetene, noe som blant annet konkret resulterer i at Lovdata finansierer vit.ass. stillinger, utgir tidsskrifter og sørger for tilgang til Lovdata for studenter og lærere.

Systemer for profesjonelle brukere

Advokater, forvaltningen, rettsvesenet, næringslivet og undervisningssektoren er profesjonelle brukere av rettslig informasjon. Lovdata tilbyr systemer for disse gruppene, som omfatter lover, forskrifter, rettsavgjørelser, uttalelser og vedtak, forarbeider, juridisk litteratur mv. - i til sammen mer enn 100 databaser. Tilbudet inkluderer Celex - EUs rettslige informasjonssystem - samt alle direktiver og forordninger som er inkludert i EØS-avtalen i norsk oversettelse. Lovdata vedlikeholder et stort antall lenker mellom norske rettskilder og rettskildene for EØS og EU.

Innhold

	side
Tilbakeblikk på 2006	4
Organisasjon og oppgaver	4
Styret	5
Regelforvaltning	5
Samarbeid med domstolene	6
Samarbeid med universitetene	6
Samarbeid med forlag	7
Tidsskrifter	7
Nettpublisering	8
<i>Lovdatas nettsted</i>	8
<i>Varsling fra Lovdata</i>	8
<i>RSS-feed</i>	8
<i>UDs traktatregister</i>	9
<i>Web-vert for Stortinget</i>	9
Systemer for profesjonelle brukere	9
<i>Web-systemer</i>	10
<i>DVD/CD</i>	10
Markedsføring og kontakt med brukere	11
<i>Kursvirksomhet</i>	11
Kort blikk på utviklingen av Lovdatas prisede produkter ..	12
Merknader til regnskapet for 2006	13
Utsiktene for 2007	13
Regnskap	14
<i>Regnskapsprinsipper</i>	14
<i>Driftsregnskap</i>	15
<i>Balanse</i>	16
<i>Noter til regnskapet</i>	16
Ansatte	17
Revisjonsberetning	18

Tilbakeblikk på 2006

25-års jubileum

Lovdata ble opprettet som egen stiftelse 1. juli 1981. Selv om man for 25 år siden knapt ante konturene av det nye informasjonssamfunnet vi har i dag, ble Lovdata opprettet med et mandat som nettopp tok sikte på å bruke ny teknologi til å utvikle rettslige informasjonssystemer. De første årene ble brukt til å etablere baser over lover og forskrifter samt rutiner for vedlikehold og konsolidering av basene. Dernest begynte arbeidet med å etablere baser over avgjørelser – i første rekke høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser.

Først fra miden av 1990-tallet fikk Lovdata en reell betydning for rettssamfunnet i Norge. En CD med grafisk brukergrensesnitt ble introdusert i 1993, og denne oppnådde stor popularitet. I 1995 etablerte Lovdata et nettsted som tilbød Norsk Lovtidend og en konsolidert versjon av lovene på nettet. Det var imidlertid først fra 2002 at bruken av Lovdata blant advokatene virkelig skjøt fart, etter at Lovdata hadde introdusert et nytt web-basert grensenitt året før.

I dag er Lovdata blitt en naturlig og uunværlig del av hverdagen for nesten alle advokater og andre som til daglig beskjeftiger seg med rettskilder. Lovdatas målsetning, som virket svært fjern i 1981, er for en stor del blitt realisert.

Kunngjøring av regelverk

Lovdata står for den elektroniske kunngjøringen av lover og forskrifter og utgir også papirutgaven av Norsk Lovtidend. I 2006 ble det kunngjort 105 lover og 1661 forskrifter mv. En stor del av Lovdatas arbeid i forbindelse med kunngjøringen består i teknisk kvalitetsikring av tekstene, jfr avsnittet nedenfor om regelforvaltning.

Lovdatas nettsted

Antall oppslag på gratissidene www.lovdata.no kom opp i nesten 30 millioner på årsbasis. Ca. halvparten av oppslagene gjaldt lovene. Tjenesten Varsling fra Lovdata, som melder fra om endringer i lover og forskrifter og om nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser, økte antall abonnenter med over 50%.

Informasjonssystem for profesjonelle brukere

En viktig målsetning for Lovdata er å bedre tilgjengeligheten av rettskildene samt å gjøre brukerne oppmerksomme på endringer i regelverket og nye rettsavgjørelser. Det er også viktig å gjøre samlingene av rettskilder mest mulig komplette og synliggjøre de interne lenkene og de innbyrdes forbindelsene mellom de ulike rettskildene. Lovdata legger derfor stor vekt på både å utbygge databasene og forbedre navigasjonsmulighetene i systemet. I løpet av året ble følgende nye baser etablert: Jordskifteoverrettene, Menneskerettsdomstolen – norske sammendrag, rundskriv og vedtak fra Politidirektoratet, Likestillings- og diskrimineringsnemnda, dansk versjon av avgjørelser fra EU og Odelstingsbeslutninger.

Antall abonnenter økte med ca 10% i løpet av 2006. Bruken av systemet, målt i antall timer, økte med ca 20%.

Lovdata har en aktiv dialog med abonnenter og brukere. Det legges stor vekt på tilgjengelighet og rask løsning av feil og problemer som brukerne melder om. I tillegg holdes det jevnlig kurs i bruk av systemene, og i 2006 deltok ca. 460 personer på Lovdatakurs.

Organisasjon og oppgaver

Stiftelsen Lovdata er en allmennyttig institusjon opprettet av Justisdepartementet og Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Lovdatas formål er å opprette, vedlikeholde og drive systemer for rettslig informasjon. Driften skal være selvfinansierende.

Lovdata samarbeider med Stortinget, forvaltningen, domstoler og universitetene for å gjøre rettskildene i Norge mest mulig tilgjengelige. Lovdata ser det som sin oppgave å tilby generelle og komplette databaser over de ulike rettskildene. Lovdata leverer også tekst til forlag som tilbyr både tradisjonelle og elektroniske publikasjoner på spesielle rettsområder.

Styret

Fem sentrale institusjoner innen rettslivet i Norge har anledning til å oppnevne hvert sitt medlem til Lovdatas styre. Lederen utpekes av Justisdepartementet. Ved årets slutt var styrets sammensetning følgende:

PROFESSOR KNUT KAASEN (*styrets leder*)
oppnevnt av Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo

AVDELINGSDIRECTØR ODD STORM-PAULSEN
oppnevnt av Justisdepartementet

ADVOKAT PER RACIN FOSMARK
oppnevnt av Den Norske Advokatforening

LAGDOMMER REGINE RAMM BJERKE
oppnevnt av Den Norske Dommerforening

DIREKTØR HANS BRATTESTÅ
oppnevnt av Stortinget

Regelforvaltning

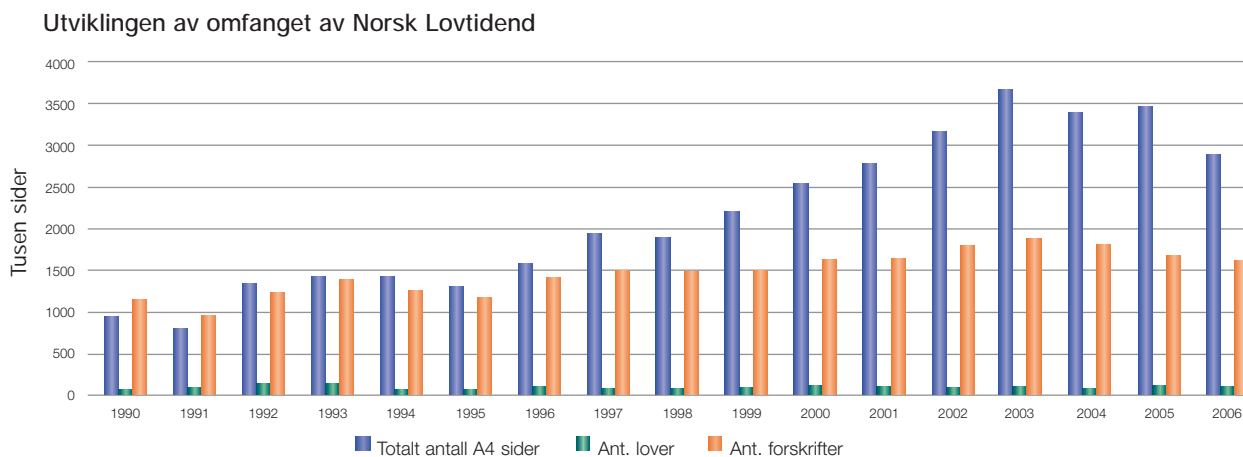
I likhet med andre høyt utviklede land har Norge et omfattende og dynamisk regelverk som på mange måter kan ses som et formalisert speilbilde av samfunnet. Regelverket utvikler seg i takt med samfunnet. I Norge har vi god oversikt over dette regelverket. Dette skyldes blant annet Lovdatas innsats med teknisk kvalitetssikring og konsolidering av regelverket.

I forbindelse med utgivelsen av *Norsk Lovtidend* blir nye lover og forskrifter sendt inn til Lovdata, hvor de blir registrert og kodet. Henvisninger, ikrafttredelser, opphevelser og forskriftshjemler blir kontrollert mot eksisterende regelverk. Det spesielle i Norge er at hele regelverket blir konsolidert, ikke bare lovene, men også de sentrale og lokale forskriftene. At et regelverk blir konsolidert, betyr at nye endringer fortløpende blir innarbeidet i den gamle loven eller forskriften, slik at man kan finne frem til den gjeldende ordlyden uten å måtte drive detektivarbeid. Konsolidering betyr også at man fjerner opphevede tekster og tekster som ikke lenger har noen betydning fordi de er innarbeidet i en annen tekst. Slike tidligere versjoner blir lagret i et historisk arkiv. Dette kontroll- og konsolideringsarbeidet bidrar til at formelle feil i regelverket blir avdekket på et tidlig tidspunkt.

I Norge har vi ca. 760 lover og ca. 11.000 forskrifter mv. I 2006 ble det gitt 105 lover og 1.661 forskrifter. De fleste av disse var såkalte endringslover og -forskrifter, og medførte at det måtte foretas mange tusen endringer i de eksisterende lovene og forskriftene. Utviklingen av regelproduksjonen i Norge de siste årene fremgår av følgende figur som angir antall nye lover og forskrifter som er kunngjort i *Norsk Lovtidend*:

Omfanget av *Lovtidend* viste et hopp på ca. 70% i 1992 og holdt seg på dette høye nivået frem til 1996. Til og med 2003 økte omfanget kraftig. I dag er antall sider i *Lovtidend* mer enn tre ganger så stort som før 1992. Vi ser også at det ikke først og fremst er antall lover og forskrifter som har økt, men at lovene og forskriftene gjennomsnittlig er blitt lengre.

Økningen i omfanget av *Lovtidend* har ikke medført at den til enhver tid gjeldende mengden av lover og forskrifter har økt tilsvarende. Dette skyldes at nytt regelverk stort sett erstatter gammelt regelverk. Økningen i volumet av *Lovtidend* kan best forklares ved at regelverket nå endres oftere enn tidligere.

Samarbeid med domstolene

Gjennom avtaler med Høyesterett og lagmannsrettene bidrar Lovdata til at rettsavgjørelser blir tilgjengelige i et langt større omfang enn tidligere. Avgjørelser som oversendes Lovdata fra lagmannsrettene skal være utstyrt med et sammendrag skrevet av en av dommerne.

Avgjørelsene som mottas fra domstolene blir gjennomgått og kodet. Henvisninger til lover og andre avgjørelser blir standardisert, slik at de kan

utnyttes til kryssreferansesøk og andre hypertekst-funksjoner. Straffesaker og en del andre saker blir anonymisert.

Økningen i antall saker fra tingrettene de siste årene skyldes at innføringen av saksbehandlings-systemet *Lovisa* har gjort det enklere for domstolene å oversende saker til Lovdata.

Mottatte avgjørelser

Domstol	Sivile saker				Straffesaker			
	2006*	2005	2004	2003	2006*	2005	2004	2003
Høyesterett	90	76	86	77	81	111	133	112
Høyesteretts kjæremålsutvalg	899	806	782	659	983	966	1051	808
Agder lagmannsrett	151	162	145	110	230	206	171	186
Borgarting lagmannsrett	705	619	631	756	477	376	312	388
Eidsivating lagmannsrett	122	148	163	115	121	119	112	116
Frostating lagmannsrett	224	240	204	183	181	158	113	103
Gulating lagmannsrett	343	358	370	392	295	224	280	246
Hålogaland lagmannsrett	219	167	153	169	137	145	108	92
Oslo tingrett	355	126	274	350	302	121	530	365
Andre tingretter	147	98	48	19	112	72	41	14

* Tallene for 2005 er ikke fullstendige fordi alle avgjørelsene ennå ikke er mottatt fra domstolene.

Samarbeid med universitetene

Lovdata har et nært samarbeid med de juridiske fakultene i Oslo, Bergen og Tromsø. Dette samarbeidet tar flere former. Blant annet er det inngått fastprisavtaler om bruk av systemet innen rammen av et gitt antall samtidige innganger. Ordningen bidrar til at et stort antall studenter får Lovdata-erfaring i studietiden.

Lovdata finansierer også vit.ass. stillinger både ved Institutt for rettsinformatikk og Senter for europarett. Stillingene ved Senter for europarett er blant annet knyttet til redaksjonen for tidsskriftet *EuroRett*. Ved Institutt for rettsinformatikk er

vit.ass.stillingen knyttet til et forskningsprogram i rettslige informasjonssystemer og kommunikasjonsprosesser. Lovdata bidrar også med midler til Senter for menneskerettigheter - noe som gjør det mulig for senteret å utarbeide sammendrag av utvalgte saker fra Menneskerettsdomstolen i Strasbourg.

Lovdata tilbyr videre deltidsstillinger til studenter ved Det juridiske fakultet i Oslo. Studentene deltar i redaksjonsarbeidet i Lovdata og er blant annet med på å bygge opp nye databaser.

Samarbeid med forlag

Tradisjonell publisering spiller fremdeles en viktig rolle i samfunnet. Lovdata bidrar til produksjonen av en rekke viktige trykksaker for regelverk og avgjørelser.

Lovdata utgir *Norsk Lovtidend* i både nett- og papirversjon etter oppdrag fra Justisdepartementet. Lovdata produserer trykkegrunnlaget til *Overenskomster med fremmede stater* etter oppdrag fra Utenriksdepartementet.

Lovdata samarbeider med Lovsamlingsfondet om produksjonen av *Norges Lover*. For Nordisk Skibsrederforening produseres trykkesatsen til *Nordiske Domme i Sjøfartsanliggender*. For Cappelen Akademisk forlag lages trykkesatsen til mer enn 200 særtrykk i året, i tillegg til en rekke spesialiserte lovsamlinger. Teksten til lovsamlinger leveres også til blant annet Gyldendal Akademisk forlag og Cappelen Akademisk forlag. Lovdata leverer også tekst til forlag i forbindelse med elektroniske utgivelser, for eksempel til Gyldendal rettsdata og DIB kunnskapssystemer.

Tidsskrifter

Norsk Lovtidend

Norsk Lovtidend kunngjøres både på nettet og i en papirversjon. Kunngjøringen på nettet betyr at tiden som går fra en lov/forskrift blir vedtatt til den blir kunngjort er betydelig kortet ned. Det er fremdeles mulig å abonnere på papirversjonen av *Norsk Lovtidend* som utkommer gjennomsnittlig et par ganger i måneden.

EuroRett

Formålet med *EuroRett* er å gi et bilde av hva som skjer innenfor EU-retten på en enkel og oversiktlig måte - slik at praktiserende jurister og andre interesserte raskt kan finne frem til de relevante kildene. *EuroRett* har abonnenter over hele Skandinavia og utkommer med ca. 20 nummer i året.

EuroRett er den største norskspråklige publikasjonen av denne typen. Redaktørene ved Senter for Europarett ved Universitetet i Oslo følger kontinuerlig et stort antall juridiske databaser, tidsskrifter og andre publikasjoner. Viktige avgjørelser fra EF-domstolen og EFTA-domstolen refereres ca. en uke etter domsavsigelsen. Norske rettsavgjørelser med

tilknytning til EØS- og EU-retten refereres så snart de er avsagt. I tillegg gis det informasjon om nye forarbeider, uttalelser, vedtak mv., og det gis en oversikt over relevant litteratur og tidsskriftsartikler.

Lov&Data

Lov&Data er ledende innen Norden med hensyn til dekning av nyheter med rettsinformatisk interesse. Hovedvekten er lagt på nyheter fra de skandinaviske landene, men hele verden dekkes i utgangspunktet. *Lov&Data* bringer også referater av nye rettsavgjørelser, idet den hurtige teknologiske utviklingen gjør at mye ny juss på dette området nettopp blir skapt gjennom avgjørelser. Tidsskriftet *Lov&Data* utkommer med fire nummer i året.

Professor dr juris Jon Bing (Universitetet i Oslo) er ansvarlig redaktør, adjunkt Henrik Udsen (Københavns universitet) og advokat Janne Glæsel (Bech-Bruun) er redaktører for Danmark og doktorand Daniel Westman (Stockholms universitet) for Sverige. Kari Gyllander (Lovdata) er medredaktør.

Nettpublisering

Lovdata har erfaring med nettpublisering siden 1995. På grunn av Lovdatas mange brukere blir det lagt stor vekt på blant annet:

- at utstyr og driftsmiljø er fysisk sikret
- at utstyret har den nødvendige kapasitet og er sikret mot driftsforstyrrelser av ulike slag
- at nye rettskilder blir gjort tilgjengelig så raskt som mulig
- at innholdet i databasene er korrekt
- at reglene for anonymisering av avgjørelser, uttalelser osv utfra personvern hensyn blir fulgt.

Lovdatas nettsted

Lovdatas nettsted (www.lovdata.no) har ca. 2.5 millioner oppslag i måneden. Formålet med nettstedet er å gi alle tilgang til oppdaterte lover og forskrifter og til nye avgjørelser fra Høyesterett og lagmannsrettene. Tusenvis av andre nettsteder har lenker til Lovdatas sider og sikrer seg dermed at de alltid kan vise til siste versjon av en lov eller forskrift. Lovdatas nettsted er således blitt en viktig informasjonskilde for nettbrukere over hele landet.

Nettstedet inneholder blant annet:

- den elektroniske utgaven av *Norsk Lovtidend*
- alle gjeldende lover og sentrale og lokale forskrifter
- nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser.
- norske sammendrag av avgjørelser fra Menneskerettsdomstolen i Strasbourg.

Man kan navigere på sidene ved å søke eller ved oppslag i kronologiske, alfabetiske, systematiske eller næringsrettede registre.

Avgjørelsene er utstyrt med lenker til de sentrale lovparagrafene. Avgjørelsene blir liggende på Lovdatas gratissider i opptil 6 måneder. Følgende figur illustrerer utviklingen av antall oppslag på Lovdatas gratissider siden starten. Vi ser at de fleste oppslagene gjelder lovene og de sentrale forskriftene.

I Lovdatas betalingssystemer er bruksmønsteret et annet, idet rettsavgjørelser topper statistikken sammen med lovene. Dette skyldes nok at profesjonelle rettskildebrukere som for eksempel advokater har andre rettskildebehov enn borgere flest.

Varsling fra Lovdata

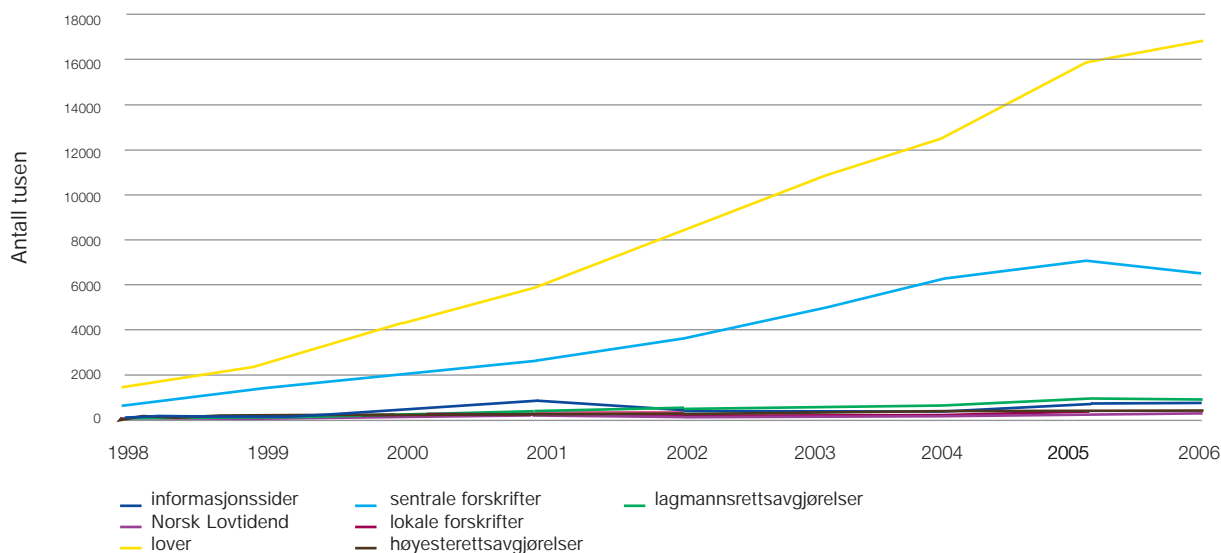
Abonnerer på tjenesten *Varsling fra Lovdata* (www.lovdata.no/varsle) får varsel om endringer i lover og forskrifter pr. e-post. Brukerne kan velge regelverk innenfor et bestemt rettsområde - som for eksempel HMS - eller angi egne lover/forskrifter. I tillegg sendes melding om nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser knyttet til lovene/forskriftene det abonneres på. I løpet av 2006 steg antall abonnenter med 50%. Et nytt og mer brukervennlig brukergrensesnitt ble introdusert.

I tillegg opererer Lovdata en RSS (Really Simple Syndication) feed som automatisk oppdateres når det blir lagt ut nye

- nyheter
- lover eller forskrifter
- høyesteretts- eller lagmannsrettsavgjørelser

En bruker som har installert en RSS feed på sin PC vil da bli varslet hver gang disse sidene blir oppdatert med nye dokumenter.

Oppslag på Lovdatas nettsted

UDs traktatregister

UDs *Traktatregister* (www.lovdato.no/traktater) driftes av Lovdata. Basen, som er utviklet i et samarbeid mellom Utenriksdepartementet og Lovdata, omfatter alle gjeldende traktater hvor Norge er part. Basen inneholder registeropplysninger om traktatene i tillegg til fulltekst av traktater som er publisert i *Overenskomster med fremmede stater* fra og med 1992. Tekstene finnes både på norsk og originalspråket, som oftest engelsk.

Web-vert for Stortinget

Lovdata har vært web-vert for *Stortingets internetsider* (www.stortinget.no) siden opprettelsen

en i 1996. Lovdata har først og fremst ansvaret for oppdateringen av de sidene som inneholder publikasjonene fra Stortinget.

Lovdata ajourfører og driver følgende baser:

- Debatter og vedtak (Stortingsforhandlinger)
- Komitéinnstillinger til Storting og Odelsting
- Budsjettinnstillinger
- Beslutninger i Odelsting og Lagting
- Spørretimen
- Representantforslag (Dokument 8)
- Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar (Dokument 15).

Systemer for profesjonelle brukere

Lovdata tilbyr systemer beregnet på profesjonelle brukere som for eksempel advokater, forvaltningen, rettsvesenet, næringslivet og undervisningssektoren. Systemene inneholder ulike typer rettskilder som lover, forskrifter, forarbeider, rettsavgjørelser, juridiske artikler og nemndsavgjørelser. Målsetningen er å gi brukerne et effektivt verktøy i det juridiske arbeidet. Det er derfor lagt til rette for avanserte søke- og fremfinningsmuligheter – med blant annet utstrakt bruk av krysskoblinger. Med utgangspunkt i en lovparagraf kan man for eksempel hoppe direkte til rettsavgjørelser som henviser til paragrafen, til merknadene i odelstingsproposisjonen og til forskrifter som er hjemlet i paragrafen.

Systemene ajourføres og utbygges kontinuerlig. Lovdata har totalt mer enn 100 databaser.

I løpet av året ble følgende nye baser etablert:

- **Lovvedtak** (Odelstingsbeslutninger). Tidligere var disse dokumentene kun tilgjengelige via lenker til Stortingets nettsted. Basen kan nå søkes i og er integrert med Lovdatas øvrige baser.

- **Dansk versjon av avgjørelser fra EU.**

Basen inneholder 16.000 avgjørelser - både fra første instans (Court of First Instance) og fra EF-domstolen (Court of Justice).

- **Likestillings- og diskrimineringsnemnda.**

Nemnda behandler klager på Likestillings- og diskrimineringsombudets uttalelser og vedtak i henhold til diskrimineringsombudsloven. Basen inneholder også avgjørelsene fra den tidligere "Klagenemnda for likestilling".

- **Rundskriv og vedtak fra Politidirektoratet.**

Rundskrivbasen inneholder særlig rundskriv i henhold til våpenforskriften. Vedtaksbasen inneholder vedtak på klager - særlig med hensyn til tilbakekall av førerrett og pålegg i henhold til hundeloven.

- **Menneskerettsdomstolen i Strasbourg - norske sammendrag.**

Basen er opprettet gjennom et samarbeid mellom Norsk Senter for menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo og Lovdata. Arbeidet er støttet av Justisdepartementet.

- **Jordskifteoverrettene.** Databasen JSO inneholder utvalgte avgjørelser avsagt av de 5 jordskifteoverrettene fra 1991.

I tillegg ble Lovdatas øvrige baser ajourført. Basen JUS over juridiske artikler omfatter artikler fra nesten 200 forfattere. Basen vokste til ca. 2600 artikler i løpet av året. Følgende nye funksjoner ble introdusert:

- **Rangeringsfunksjon.** Denne gjøre det mulig å få dokumentene i et søkeresultat rangert i henhold til en siteringsindeks, dvs i henhold til hvor mange andre dokumenter som henviser til dokumentene.
- **Søk på straffalternativer i straffeloven.** Funksjonen er implementert for §§ 162, 162b, 162c, 192, 195, 196, 219, 222, 223, 227, 228, 229, 231, 232, 233 i straffeloven. Funksjonen er på forsøksstadiet og under uttesting.

Web-systemer

Lovdatas viktigste publiseringsmedium er Internett. Ved slutten av 2006 ble systemene *Lovdata* og *Lovdata Pluss* slått sammen til *Lovdata Online*. Dette systemet inneholder følgende rettskilder:

- Norske rettskilder: Lover, forskrifter, forarbeider, rettsavgjørelser, uttalelser og vedtak, juridiske artikler i fulltekst samt bibliografiske opplysninger om litteratur.
- EØS-avtalen med ca. 4000 oversatte direktiver og forordninger, EFTAs overvåkningsorgan, EØS-komiteens beslutninger samt EFTA-domstolen.

- CELEX: den engelske versjonen av EU-kommisjonens rettslige informasjonssystem.

Ved en systematisk utbygging av lenker mellom EØS/EU-kildene og norske lover og forskrifter, tilstreber Lovdata å øke tilgjengeligheten av dette kompliserte regelverket og synliggjøre sammenhengen med norske regler.

Advokatenes bruk av systemene har økt kraftig siden år 2000. De andre markedssegmentene kan ikke vise til et tilsvarende "hopp" i bruken.

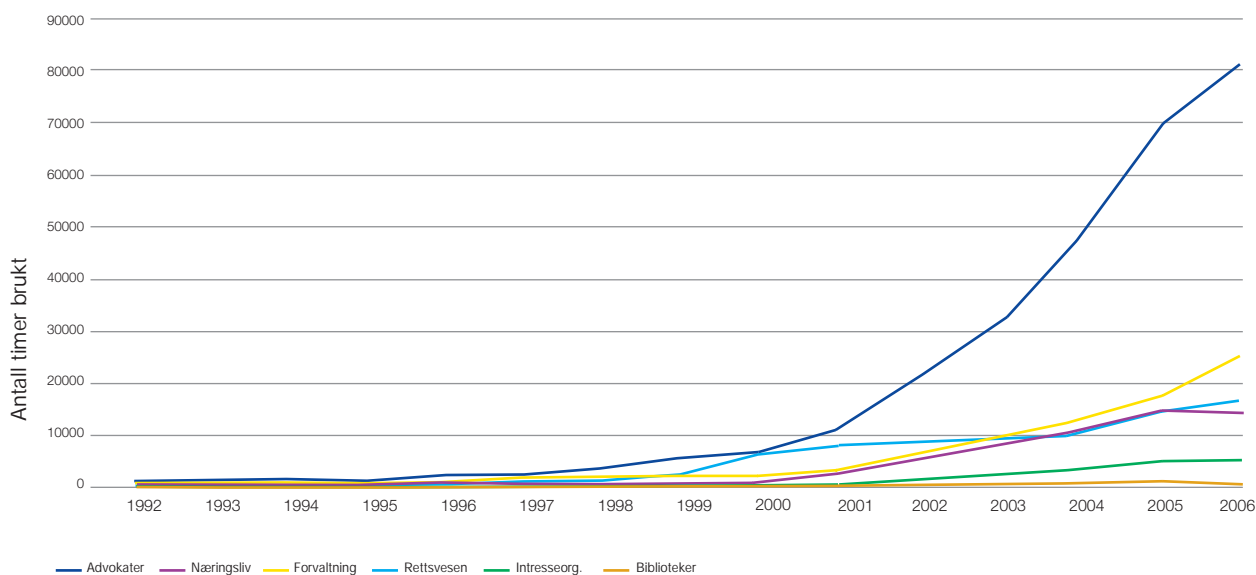
DVD/CD

Lovdata DVD/CD med norske rettskilder inneholder det meste av informasjonen i online-systemet Lovdata.

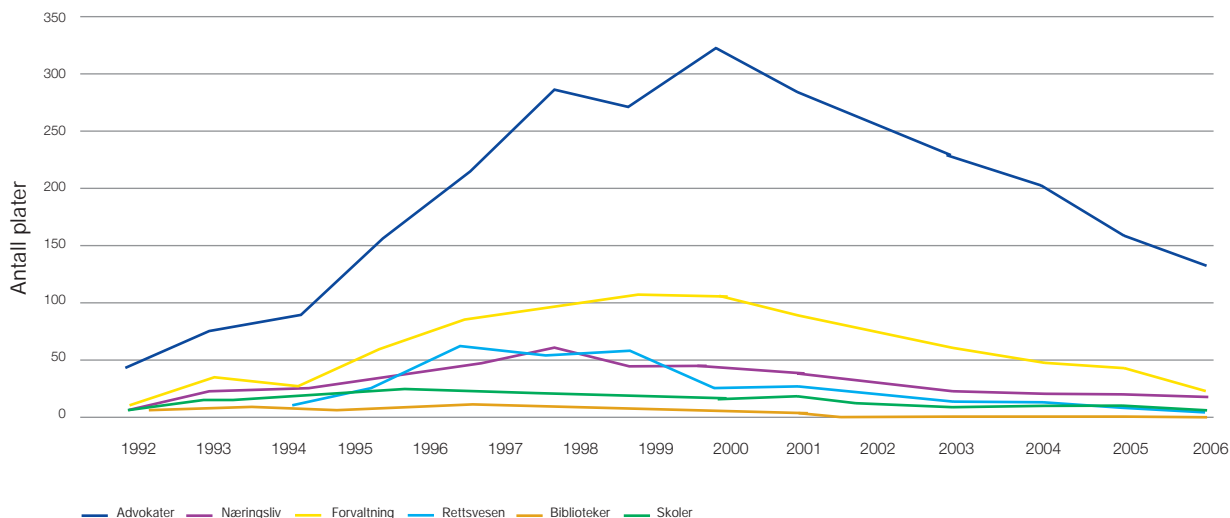
Lovdatas første CD utkom mot slutten av 1990. I 2000 var systemet blitt så stort at det måtte utgis på flere CD-plater. Fra og med 2003 ble systemet igjen samlet på en DVD-plate.

Antall solgte plater nådde en topp i 2000 og har siden falt som et resultat av at mange av brukerne har gått over til det web-baserte online-systemet

Markedssegmenter online

Markedssegmenter DVD/CD

Markedsføring og kontakt med brukere

Lovdatas markedsføring er i stor grad basert på direkte kontakt med eksisterende og potensielle kunder. Den viktigste markedsføringsstrategien er å være serviceorientert og gi brukerne informasjon og råd som løser problemer på en hurtig og effektiv måte.

Lovdatas nettsted er populært, og en viktig målsetning er å videreutvikle disse sidene på en hensiktsmessig måte. Kommunikasjon med brukerne via e-post, telefon og ordinær post er en viktig beskjeftigelse i markedsføringsarbeidet. Gratis telefonisk brukerstøtte er også høyt prioritert.

Nyhetsbrevet *Nytt fra Lovdata* ble sendt til alle Lovdatas abonnenter to ganger i 2006. Det ble annonsert i *Advokatbladet* og *Revisjon og Regnskap*

Kursvirksomhet

Lovdata holder jevnlig kurs i bruk av online-systemene. Kursene går vanligvis over en dag og inneholder både teori og praktiske øvelser. De fleste

kursene holdes i Lovdatas lokaler i Oslo, men det holdes også kurs i mange andre byer. I 2006 ble det holdt kurs i Fredrikstad, Sarpsborg, Hønefoss, Hamar, Lillehammer, Tønsberg, Skien, Kristiansand, Stavanger, Haugesund, Bergen, Ålesund, Molde, Trondheim og Tromsø.

Lovdata holder også kurs tilpasset bedrifters eller organisasjoners behov. Bedriftsinterne kurs utgjør godt over halvparten av det totale kurstallet. Årlig holdes det egne kurs for advokatsekretærer som går på Treider AS og studenter på linjen for jus og ledelse ved Høgskolen i Buskerud. To ganger i året inviteres veilederne på juriteket ved Det juridiske fakultet i Oslo til Lovdata for en oppdatering i bruk av søkesystemene. Disse veilederne holder i sin tur Lovdata-kurs for jus-studentene.

Et Lovdata-kurs er en positiv opplevelse som gir de nødvendige kunnskaper for å bruke systemet på en effektiv måte. Lovdatakurs godkjennes som del av den obligatoriske etterutdanningen for advokater.

Kort blick på utviklingen av Lovdatas prisede produkter

Lovdatas formål er:

"å opprette, vedlikeholde og drive systemer for rettslig informasjon. Driften skal være selvfinansierende".

Kravet om selvfinansiering er realisert gjennom å utnytte tilgjengelige publiseringsteknologier til å utvikle produkter for salg. I tillegg til tilbudet på gratissidene har Lovdata valgt som strategi å tilby produkter til det vi kan kalle "profesjonelle rettskildebrukere".

Figuren nedenfor viser inntektsutviklingen siden 1983 for Lovdatas produkter.

Vi ser at det er tre produktgrupper som i praksis har preget Lovdatas inntektsutvikling: (a) online, (b) publikasjoner og (c) CD/DVD. Online og publikasjonssalget startet allerede i 1983, CD-salget i 1991.

Publikasjonsinntektene har vokst jevnt i alle år. Disse inntektene har dels vært knyttet til produksjonen av *Norsk Lovtidend*, dels til salg av tekst til forlag og utgivelse av egne publikasjoner.

Utviklingen av online-inntektene kan inndeles i tre faser:

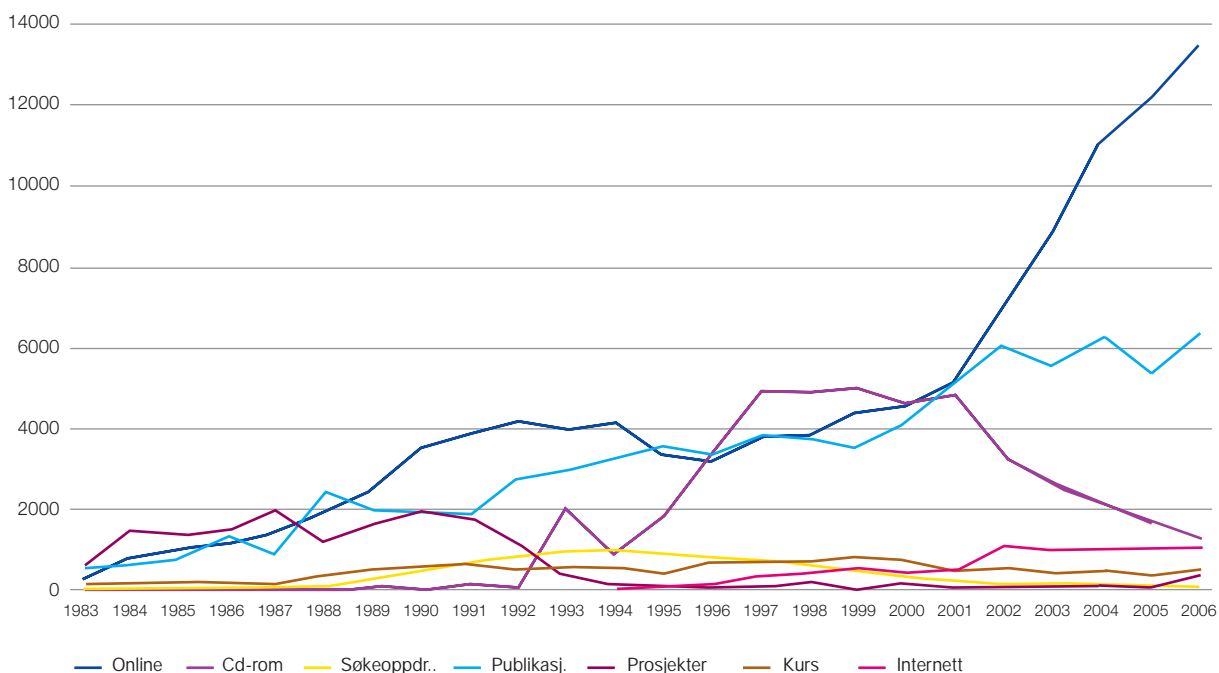
- **1983 til 1997**
basert på SIR (linjebasert brukergrensesnitt)
- **1997 til 2001**
basert på WINSIR (Windows-grensesnitt)
- **fra 2001**
basert på WEBSIR (web-grensesnitt)

Online-inntektene steg jevnt frem til 1992 - da konkurransen fra CDen (med dets grafiske grensesnitt) begynte å gjøre seg gjeldende. Deretter falt de frem til 1997, da det nye online-grensesnittet WINSIR begynte å bli populært. Online-inntektene tok virkelig av i 2002 etter at det web-baserte systemet var blitt introdusert året før.

CD-inntektene steg kraftig frem til 1998, hvorefter de flatet ut frem til 2001. Siden har de falt, idet mange av abonnentene har gått over til online-systemet.

I årene 1996 og 2001 var inntektene fra online, CD og publikasjoner jevnstore. Siden er Lovdatas inntekter blitt mer og mer preget av online-systemet. I 2004 ser vi at online-inntektene er over dobbelt så store som publikasjonsinntektene, og publikasjonsinntektene er over tre ganger så store som CD-inntektene.

Inntektsfordeling

Merknader til regnskapet for 2006

Lovdata har sitt forretningskontor i Oslo. Stiftelsen er en allmenntilgjengelig institusjon og har som formål å opprette, vedlikeholde og drive systemer for rettslig informasjon. Stiftelsen kan påta seg oppdrag fra såvel det offentlige som fra private i forbindelse med dette. Stiftelsen kan også bidra til forskning og utvikling innenfor stiftelsens formål.

I årsregnskapet er "fortsett drift forutsetningen" lagt til grunn, da det etter styrets oppfatning ikke er forhold som skulle tilsi noe annet.

Arbeidsmiljøet i Lovdata er godt. Det har ikke vært iverksatt spesielle arbeidsmiljøtiltak i løpet av året. Sykefraværet i 2006 var totalt 180 dager eller ca. 4%. Det har ikke vært skader eller ulykker på personer eller materiell i 2006.

Stiftelsens drift har ingen påvirkning på det ytre miljø.

Stiftelsen består av 13 kvinnelige og 6 mannlige fast ansatte. Både styret og ledelsen er bevisst på de samfunnsmessige forventningene om å fremme likestilling i stiftelsen. Stiftelsen driver kontinuerlig utvikling av egne produkter og støtter forskning ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo.

Lovdata har et sikringsfond på kr. 15.000.000. Midlene skal bidra til å sikre videre drift i tilfelle endrede forutsetninger av teknologisk, konkurransemessig eller annen art i fremtiden.

Årets resultat er tilført fri egenkapital.

Utsiktene for 2007

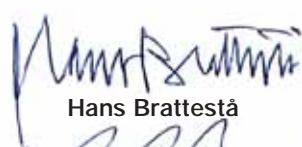
Markedet for Lovdatas produkter forventes å ha en positiv utvikling også i 2007. Lovdatas mål er å fortsette utviklingen av både nye databaser og

integrasjonen av eksisterende baser for dermed å øke nytten av systemene for Lovdatas brukere.

Oslo, 23.04.2007

Styret for stiftelsen Lovdata

Knut Kaasen

Hans Brattestå

Per Racin Fosmark

Regine Ramm Bjerke

Odd Storm-Paulsen

Trygve Harvold
direktør

Regnskap

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømanalyse og noteopplysninger. Det er avlagt i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge for små foretak gjeldende pr. 31. desember 2006. Årsregnskapet er basert på følgende grunnleggende prinsipper:

Inntektsføring- og kostnadstidspunkt

- sammenstilling:

Inntekt resultatføres som hovedregel når den er opptjent. Inntektsføring skjer følgelig normalt på leveringstidspunktet ved salg av varer og tjenester. Driftsinntektene er fratrukket merverdiavgift og rabatter. Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan hen-

føres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Varige driftsmidler: Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger. Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris.

Fordringer: Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad: Selskapet har pensjonsordninger som gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser, kalt ytelsesplaner

Driftsregnskap

DRIFTSINNETEKTER OG KOSTNADER	Note	2006	2005	2004
Driftsinntekter:				
Online-systemer		13.333.023	12.134.395	11.046.598
DVD-system		1.309.510	1.639.977	2.171.425
Internett		1.075.516	1.054.642	1.014.514
Søkeoppdrag		88.630	90.959	129.143
Sats/tekst til publikasjoner		6.274.174	5.369.429	6.224.655
Kurs		502.850	362.020	519.148
Diverse inntekter		381.660	16.088	15.400
Sum driftsinntekter		22.965.363	20.667.510	21.120.883
Driftskostnader:				
Personalkostnader	1	12.693.236	11.796.683	11.250.063
Datakostnader		955.833	810.538	741.496
Andre driftskostnader	2	5.601.249	5.205.179	4.432.202
Adm. og salgskostnader		646.024	650.500	590.766
Ordinære avskrivninger	3	957.419	678.002	683.454
Tap på fordringer		15.477	47.262	18.188
Sum driftskostnader		20.869.238	19.188.164	17.716.169
Driftsresultat		2.096.125	1.479.346	3.404.714
FINANSINNETEKTER OG -KOSTNADER				
Finansinntekter		404.351	404.854	498.886
Finansutgifter		33.724	-28.307	-23.664
Finansresultat		370.627	376.547	475.222
Ordinært resultat		2.466.752	1.855.893	3.879.936
Tilskudd til Universitetet i Oslo		1.313.000	785.000	812.000
ÅRSRESULTAT		1.153.752	1.070.893	3.067.936

Balanse

EIENDELER	Note	2006	2005	2004
Anleggsmidler	3			
Fast eiendom		3.621.822	3.621.822	3.621.822
Maskiner		1.371.784	471.024	683.309
Innventar		1.419.136	858.950	19.169
Sum anleggsmidler		6.412.742	4.951.796	4.324.300
Omløpsmidler				
Kortsiktige fordringer	4	278.450	163.324	155.840
Forskuddsbetalte kostnader		457.520	344.544	310.000
Obligasjoner		8.371.360	5.324.008	5.196.953
Bank		8.658.877	12.404.967	12.975.912
Bundne midler		2.250.195	1.051.017	1.059.940
Sum omløpsmidler		20.016.402	19.347.860	19.698.645
Sum eiendeler		26.429.144	24.239.656	24.022.945
GJELD OG EGENKAPITAL				
Egenkapital	5			
Sikringsfond		15.000.000	15.000.000	15.000.000
Fri egenkapital 1.01		6.589.800	5.518.905	2.450.969
Årsresultat tilført fri egenkapital		1.153.752	1.070.895	3.067.936
Egenkapital 31.12		22.743.552	21.589.800	20.518.905
Kortsiktig gjeld				
Leverandører		1.192.042	454.788	713.604
Skattetrekk		582.890	511.145	524.662
Arbeidsgiveravgift		487.451	366.198	354.591
Påløpne kostnader		1.643.013	1.599.274	1.954.108
Fylkesskattesjefen		-219.804	-281.549	-42.925
Sum gjeld		3.685.592	2.649.856	3.504.040
Sum gjeld og egenkapital		26.429.144	24.239.656	24.022.945

Oslo, 23.04.2007

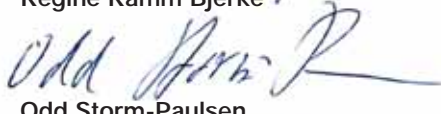
Styret for stiftelsen Lovdata

Knut Kaasen

Hans Brattestå

Regine Ramm Bjerke

Per Racin Fosmark

Odd Storm-Paulsen

Trygve Harvold
direktør

Kontantstrømanalyse

Operasjonelle aktiviteter:	2006	2005	2004
Resultat	1.153.752	1.070.895	3.067.936
Ordinære avskrivninger	957.419	678.002	683.454
Endring i kundefordringer	-115.127	-7.484	122.579
Endring i leverandørgjeld	737.254	-258.816	253.774
Endring i tidsavgrensningsposter	185.507	-629.914	638.625
Netto kontantstrøm	2.918.805	852.683	4.766.368
Investeringsaktiviteter:			
Utbetalinger ved kjøp av fast eiendom	0	0	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-2.418.364	-1.305.497	-960.232
Utbetalinger ved kjøp av obligasjoner	-3.047.352	-127.055	-2.237.016
Netto kontantstrøm	-5.465.716	-1.432.552	-3.197.248
Netto endring i kontanter o.l.	-2.546.910	-579.867	1.569.120
Kontanter o.l. ved årets begynnelse	13.455.985	14.035.852	12.466.732
Beholdning av kontanter o.l. ved årets slutt	10.909.075	13.455.985	14.035.852

Noter til regnskapet

Note 1: Antall ansatte og ytelser til ledende personer mv.

Stiftelsen har hatt gjennomsnittlig 21 ansatte i 2006. Personalkostnadene fordelte seg som følger:

• lønninger	9.297.426
• arbeidsgiveravgift	1.518.846
• pensjonskostnader	1.258.391
• andre ytelser	618.573

Lønn og annen godtgjørelse til daglig leder er kr 946.701. Pensjonspremie for daglig leder er kr 214.030.

Stiftelsen har ingen særskilte forpliktelser overfor daglig leder eller leder av styret i forbindelse med opphør eller endring av ansettelse eller verv. Stiftelsen har ingen særskilte avtaler om bonuser, overskuddsdeling eller opsjoner til fordel for daglig leder eller leder av styret.

Pensjonspremiefond

Stiftelsen har et pensjonspremiefond. Saldo på premiefond pr 31.12.2006 fremkommer som følger:

Saldo pr. 1.1.2006	1.052.575
Omkostninger premiefond	-3.935
Resultat for 2005	88.658
Overskudd av premiefondmidler	26.570
Tilbaktført merpremie	76.265
A konto renter	36.060
Saldo pr 31.12.2006	1.276.193

Pensjonspremie i 2006 var kr 1.258.391 Lovdata fører ikke fremtidige, neddiskonterte pensjonspremier som passiva og heller ikke fremtidige, neddiskonterte pensjonsutbetalinger som aktiva.

Note 2: Andre driftsutgifter

Samlet godtgjørelse til styret i 2006 var kr 145.960.

Samlet godtgjørelse til revisor i 2006 var kr 45.787.

Stiftelsen har leiekontrakt frem til 2015. Leien for lokaler i 2006 var på kr 2.483.901.

Note 3: Varige driftsmidler

	Maskiner	Inventar	Maskinrom	Sum
Anskaffelseskost 01.01	12.523.152	1.990.936	708.775	15.222.863
Tilgang i år	1.449.088	602.217	98.959	2.150.264
Avgang i år	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	13.972.240	2.593.153	807.734	17.373.127
Akkumulert avskrivning 1.1	12.165.070	1.131.986	595.839	13.892.895
Avskrevet i år	551.415	310.132	95.872	957.419
Avskrevet på solgte driftsmidler	0	0	0	0
Akkumulert avskrivning 31.12	12.716.485	1.442.118	691.711	14.850.314
Bokført verdi 31.12	1.255.755	1.151.035	116.023	2.522.813
Avskrivningssats	50%	25%	25%	

Note 4: Kortsiktige fordringer

Utestående fordringer er nedskrevet med kr 60.000 for å dekke mulige tap. Avsetning til antatte tap på fordringer er uforandret fra 2005.

Note 5: Egenkapital

Stiftelsen har et sikringsfond på kr. 15.000.000. Midlene skal bidra til å sikre videre drift i tilfelle endrede forutsetninger av teknologisk, konkurransemessig eller annen art i fremtiden.

Ansatte

Administrasjon	Trygve Harvold (direktør) Tone Johannesen Elisabeth Vaakanainen	Redaksjon	Knut Davidsen (redaktør) Tone Merete Myhrvold Ragnhild Botten Weel Kari Gyllander
Markedsføring	Aud Manger (markedssjef) Lene Skoli Strand		Beate Kronen Dag Trygsland Hoelseth Mari Elton
Drift og utvikling	Henning Ve (systemsjef) Anne Lise Stray Kristian Torp Ronny André Hansen		Randi Bjørhei Gudrun Wikheim Amble Kaja Kelder Sonja Bergstrøm

KPMG AS
P.O. Box 7000 Majorstuen
Sørkedalsveien 6
N-0306 Oslo

Telephone +47 21 09 21 09
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627MVA

Til årsmøtet i Stiftelsen Lovdata

REVISJONSBERETNING FOR 2006

Ledelsens ansvar og revisors oppgave

Vi har revidert årsregnskapet for stiftelsen Lovdata for regnskapsåret 2006, som viser et overskudd på kr 1 153 752. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av stiftelsens styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Grunnlag for vår uttalelse

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av stiftelsens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Uttalelse

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling 31. desember 2006 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Vi har ikke fått kjennskap til noe forhold som tilsier at stiftelsens forvaltning og utdelinger ikke er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 23. april 2007
KPMG AS

Ole Christian Fongaard
Statsautorisert revisor

Postboks 2016 Vika, 0125 Oslo. Tlf: 23 11 83 00 Faks: 23 11 83 01, www.lovdata.no